

Praktische droogstand

Belang drogestofopname in droogstand veelal onderschat

Verlagen van de kation-anionbalans in de droogstand is volgens

De Heus Voeders alleen zinvol in de laatste twee weken voor afkalven. De voerfirma houdt vast aan twee droogstandsgroepen en wil het werken met droge koeien vooral praktisch houden.

Twee derde van de melkveehouders neemt geen specifieke maatregelen rondom de droogstand. Het zijn duidelijke cijfers die voortkomen uit een onderzoek dat De Heus Voeders liet uitvoeren onder vierhonderd veehouders. 'De kunst is om de kennis die er inmiddels over droogstand bestaat praktisch in te vullen op het melkveebedrijf', vertelt Nico Woudenberg. De verkoopleider rundvee van De Heus in Zuid-Nederland was nauw betrokken bij het onderzoek en weet dat er een groot gat bestaat tussen kennis en uitvoering. 'Te vaak wordt de gewenste energieopname van een droge koe wel bereikt, maar met een te lage voeropname. Met andere woorden, de droge koeien worden te rijk gevoerd. In de beginfase van de droogstand is 700 tot 800 vem per kilogram droge stof echt genoeg.'

Het nieuws dat De Heus onder meer uit het onderzoek haalde, is dat er duidelijke verschillen zijn tussen bedrijven die met één of met twee droogstandsgroepen werken. 'Met uitzondering van het percentage lebmaagverdraaiingen zagen we dat het werken met twee droogstandsgroepen minder gezondheidsproblemen opleverde', vertelt productmanager rundvee René Knook (zie tabel 1). 'Wanneer je alle droge koeien hetzelfde rantsoen geeft, doe je het voor zowel de koeien die net zijn drooggezet als voor

de koeien die bijna moeten kalven niet goed.'

Een toename van het aantal lebmaagverdraaiingen wordt volgens Knook mogelijk veroorzaakt doordat bedrijven met twee groepen droge koeien de pas afgelafde koeien te hard willen voeren. 'Dat is voor ons ook een aanwijzing dat je het management voor droge koeien op de bedrijven stapje voor stapje moet willen verbeteren om uiteindelijk de meest ideale situatie te bereiken. De basis ligt bij het zo hoog mogelijk houden van de drogestofopname. Het belang van een hoge drogestofopname uit ruwvoer in de droogstand wordt nog erg vaak onderschat.'

Schokeffect door kab

De Heus blijft vasthouden aan twee maanden droogstand: zes weken herstel-fase, twee weken voorbereidingsfase. 'Het uierweefsel krijgt dan genoeg tijd om te herstellen', vertelt Knook. Opvallend in het nieuwe advies over droogstand, dat De Heus Topstart Droogstandplan noemt, is dat er niet gedurende de hele fase nadruk ligt op het verlagen van de kation-anionbalans (kab). Door deze balans laag te houden, wordt de koe gestimuleerd tot het zelf mobiliseren van calcium uit de botten, waardoor melkziekte kort na afkalven te voorkomen is.

gezondheidsstoornis	percentage
slappe kalveren	+42
witvuilen	+17
mastitis	+20
pensverzuring	+32
lebmaagverdraaiing	-31

Tabel 1 – Verschil in gezondheidsstoornissen op bedrijven met één droogstandsgroep tegenover bedrijven met twee droogstandsgroepen

'We adviseren pas in de voorbereidingsfase, de laatste twee weken van de droogstand, de kab te verlagen met 200 milliequivalenten per kilogram droge stof', stelt Knook. 'Wanneer je de koe langer dan twee weken een rantsoen met een lage kab voorzet, went de koe daaraan en is de mobilisatie van calcium uit de botten na verloop van tijd verdwenen. Het gaat om het schokeffect. Daarom adviseren wij gedurende tien tot veertien dagen voor afkalven de kab te verlagen met behulp van smakelijk krachtvoer.'

Werken met twee groepen koeien zorgt volgens De Heus voor een gezondere start in de volgende lactatie en voor een gezonder kalf, maar hoogdrachtige koeien toevoegen aan de melkveestapel is volgens Woudenberg geen goede manier. 'Melkveerantsoenen zijn juist rijk aan calcium en dus bereik je het beoogde schokeffect niet. Maar je moet niet alles tegelijk willen veranderen voor een optimale droogstand. Stap voor stap verbeteringen doorvoeren werkt het best en heeft vooral het langdurigste effect.'

Jaap van der Knaap